

Aksjesparekonto skal gjøre det mer attraktivt å spar

FÅ MER UT AV SPA

SPARING

Tekst: MERETE LANSEND
mel@dagbladet.no

Det er like enkelt å starte aksjesparekonto som å opprette en bankkonto. Du gjør det med et par tastetrykk, sier Hallgeir Kvadsheim, økonomieksperter og programleder i TV-serien «Luksusfellen».

1. september gikk startskuddet for å etablere aksjesparekonto – en slags paraply du har over aksjesparingen din. Her kan du kjøpe og selge aksjer og aksjefond som har en beholdning på 80 prosent aksjer eller mer, uten at du må betale skatt av gevinst underveis.

– Fordelen er at du kan selge og kjøpe aksjer og aksjefond som du ønsker, uten å betale skatt der og da, sier Kvadsheim.

Du kan også ta ut den opprinnelige investeringen, uten å skatte. Først når du tar ut gevinster fra aksjesparekontoen, må du betale skatt.

For deg og meg

Aksjesparekonto (ASK) passer for de fleste, fastslår Kvadsheim.

– Men det er slett ikke sikkert det passer for alle å spare i aksjer og aksjefond, man må skille mellom de to tingene. Hvis du likevel har tenkt å spare i aksjemarkedet, er det ikke så mye å lure på, da er aksjesparekonto en fordel, sier han.

Ønsker du derimot ikke å ta risikoen med å spare i aksjemarkedet, er det ingen vits i å etablere ASK. Det samme gjelder hvis du har tenkt å bruke sparepengene til å kjøpe bolig eller nærmer deg pensjonsalder.

– Det er klart størst gevinst for dem som kjøper og selger mye i aksjemarkedet. Men du trenger ikke være aktiv for at det skal lønne seg å spare i aksjesparekonto. Det holder å gjøre ett eller to aktive valg i løpet av en lang spareperiode, f.eks at du bytter over til et nytt fond som går bedre enn det du har i dag.

Kvadsheim anbefaler å spare mer

i såkalte indeksfond, som har svært lave gebyrer. Aktive aksjefond er fire-fem ganger dyrere enn indeksfond, ifølge Forbrukerrådet.

– Mange av storbankenes aksjefond er middelmådige og dyre. Kjøper du indeksfond, får du aldri mer enn børsens avkastning, men du slipper de høye forvaltningskostnadene. Et vanlig aksjefond kan gi mer avkastning på sikt, men det kan også gi langt dårligere avkastning.

Store porsjoner

Selv om det ikke er noen direkte ulemper med ASK, er det viktig å være oppmerksom på noen feller

**ØKONOMI-
EKSPERT:**
Hallgeir
Kvadsheim.

man kan gå i, ifølge Kvadsheim:

● Flytt aksjer og aksjefond med gevinst over på aksjesparekontoen, men unngå å overføre aksjer og aksjefond med tap. Hvis du overfører aksjer og aksjefond med tap til aksjesparekontoen, får du nemlig ikke fradrag for tapet før du tar ut pengene fra kontoen for godt.

● Sørg for å overføre alle fond og aksjer samtidig, ikke stykkevis og delt. Ikke overfør ett fond i dag, et annet om tre uker og et tredje om to måneder. Dette har å gjøre med beregningen av skjermingsfradraget. Det blir mer skattemessig gunstig å flytte alt samtidig enn i små porsjoner.

Opprinnelig fikk de som allerede sparer i aksjemarkedet, «amnesti» frem til nyttår for å slippe å betale umiddelbar gevinstskatt. I statsbudsjettet for 2018 vil regjeringen foreslå å utsette fristen ut neste år. Det betyr at hvis du har urealiserte gevinster fordi du har hatt verdiøkning på aksjer og aksjefond, kan du flytte dem over til en aksjesparekonto uten å måtte skatte av gevinsten.

Men det er altså ingen bråhast å gjøre dette.

Hyppe bytter

– Forutsatt at det ikke er ekstra gebyrer knyttet til aksjesparekontoen, er det isolert sett ingen negative sider ved å flytte aksjer og aksje-

fond over på en aksjesparekonto, sier økonomieksperter Rolf Mæhle.

– For den jevne sparer med penger typisk plassert i aksjefond, kan aksjesparekontoen være en ypperlig anledning til å sjekke hva fondet koster og hva det har gitt i avkastning sammenliknet med billigere fond, sier han.

Dersom fondet er dyrt og har presteret dårlig, bør et rimelig og bredt fond (såkalt indeksfond) vurderes, mener Mæhle. Et bytte innenfor aksjesparekontoen får ingen umiddelbar skatteeffekt.

– Faren er at denne fleksibiliteten vil friste folk til hyppige bytter, noe som erfaringsmessig både gir tapt avkastning og høyere gebyrer. De som i utgangspunktet ønsker å handle hyppig i enkeltaksjer og aksjefond, vil ha stor glede av aksjesparekontoen fordi dette kan gjøres uten å tenke på den umiddelbare skattemessige effekten, sier han.

Høye gebyrer

Det store spørsmålet er prisen på gebyrer knyttet til aksjesparekontoen, sier Dag Jørgen Hveem, høyskolelektor ved Handelshøyskolen BI.

– Det er gratis å opprette kontoen. Men de fleste tilbyderne jeg har sjekket, tar seg betalt for «oppbevaring» av aksjefond og aksjer. For kunder med relativt små volumer, kan f.eks. et gebyr på 400 kroner per år stjele unødvendig mye (prosentuelt) av eventuell avkastning. Og gebyret påløper selv om det ikke er avkastning. På små volumer er det bedre å betale et beskjedent prosentbeløp, sier han.

– Dette understreker viktigheten av at «småsparere» med relativt små volumer, som meg selv, vurderer kritisk hvorvidt aksjesparekonto er hensiktsmessig – ikke minst når sparingen skal tikke og gå uten innløsning underveis, sier Hveem.

For andre med litt større volumer og med utsikter til bytte av aksjefond/aksjer, vil aksjesparekonto være et godt valg – for ikke å snakke om mer aktive tradere som ikke har valgt aksjeselskap, og dermed kommer inn under fritaksmetoden.

– Av hensyn til konkurransen og mobiliteten i markedet, bør myndighetene etter min vurdering innføre maksimal flyttepris ved overføring av aksjesparekonto fra en aktør til en annen. Etter skatteforskriften (§ 10–21–5) står det i

Dette bør du vite om

aksjesparekonto

dag «bare» følgende: «Tilbydernes krav om dekning av kostnader i forbindelse med flytting av konto kan ikke overstige tilbyderens kostnader forbundet med flyttingen.»

Egeninteresse

Det gjelder å være disiplinert og ikke la seg friste til å bytte fond unødig – selv om banken kanskje gir råd om noe annet, påpeker Hveem.

– I noen tilfeller kan det være riktig å kvitte seg med aksjer og aksjefond som har dårlige utsikter. Men det kan også være råd som er gitt ut ifra delte motiver, og derfor skal man være skeptisk. Bankene har en viss egeninteresse i at det skjer bytte av aksjer og aksjefond.

Selv har han ingen planer om å opprette aksjesparekonto.

– Jeg er en typisk småsparere, setter av penger månedlig i indeksfond og har ingen planer om å bytte fond. Sånn sett har jeg ingen behov for aksjesparekonto. Mange der ute er nok som meg.

SLIK REDUSERER DU RISIKOEN ...

1 SPAR REGELMESSIG

Dersom du sparer et mindre beløp hver måned fremfor å gå inn med et større beløp med én gang, får du med deg både oppturene og nedturene i finansmarkedet. Det gjør sparingen din mindre sårbar.

2 SPRE SPARINGEN

Det kan være lurt å spre sparingen. Mange bruker boligen som sparegris, og det har vært lønnsomt. Men det kan også være lurt å f.eks spare i fond og aksjer, slik at du får flere spareben å stå på.